

FlexNyt

Indhold

- **Bedriftsbesøg – tur til Toftum Bjerge, Drivevejen og Kjærgaard Mølle**
- **Husk, at du ikke må slå dine braklagte arealer fra 1. maj til 31. juli**
- **Ophør af 20-årigt tilsagn – hvad skal man være opmærksom på?**
- **Ensilering af 1. slæt – skårlægning og fortørring**
- **Langt flere kvægbrugere burde lægge en vomagnet i køerne**
- **Frister for udarbejdelse af underskrifter på Skema A, B og B1**
- **Bliv klogere på støtteordningerne under Landdistriktsprogrammet i 2018**
- **Tag med på grovfoderekursion 15. juni 2017**
- **Plantemarkeder i Haveselskabet**

Bedriftsbesøg

Tur til Toftum Bjerge, Drivevejen og Kjærgaard Mølle

Mandag den 22. maj 2017 kl. 19.00

Kl. 19.00 mødes vi på Struer golfklubs parkeringsplads, Thagårdsvej 16, Humlum, 7600 Struer. Herfra traver vi en kort tur til "æ hede fenne", hvor vi skal se og høre om Jørgen Bjerritsgaards Galloway kvæg. Samtidig med at udsigten over Nissum Bredning og Oddesund nydes, er der et par historier fra dengang studedrifterne gik gennem denne egn.

Ca. kl. 20.30 skal vi være på Naturskolen Kjærgaard Mølle, Kjærgaardsmøllevej 5, 7600 Struer.

Her er grillen tændt, og der er mulighed for en grillt pølse eller to med brød og en øl eller vand (pris 50 kr.).

Den medbragte kaffe kan indtages, mens Naturskoleleder Peter Gammelmark Thing fortæller om skolen, og området den ligger i.

Hvis der herefter er lyst/energi til mere, går vi en skumringstur og hører om, hvordan den skønne natur i Kjærgaard Møllens omegn bliver plejet med kvæg.

Viden og vækst
info@sagro.dk · sagro.dk

Viden og vækst

Nupark 47
7500 Holstebro

Birk Centerpark 24
7400 Herning

Majsmarken 1
7190 Billund

John Tranums Vej 25
6705 Esbjerg Ø.

info@sagro.dk
www.sagro.dk

Mark

Husk, at du ikke må slå dine braklagte arealer fra 1. maj til 31. juli

Har du arealer, som du har anmeldt med enten almindelig brak eller MFO-brak (både slåningsbrak og blomsterbrak), må du ikke slå dem i perioden 1. maj til 31. juli 2017. Det skyldes hensynet til markvildtet, f.eks. harer og de jordrugende fugle.

Du kan i særlige tilfælde undtages fra forbudsperioden mod slåning. Du må både selektivt slå og selektivt anvende plantebeskyttelsesmidler til nedvisning af dele af en brakmark, hvis du på dine braklagte arealer kan konstatere følgende:

1. Der er risiko for krydsbestøvning mellem dine brakmarker og nabomarker med dyrkning af markfrø af græsmarksplanter, bælglplanter og bederoer.
2. Der er behov for at bekæmpe forskellige, uønskede plantearter (flyvehavre, kæmpebjørneklo, brændenælder eller tidsler).
3. Du har anlagt vildt- og bivenlige tiltag på brakmarken, f.eks. kortklippede vildtstriber.

I de tre tilfælde ovenfor må du undtagelsesvist gerne fjerne det afslåede plantemateriale fra marken.

Kilde: Landbrugs- & Fiskeristyrelsen

Info

Ophør af 20-årigt tilsagn – hvad skal man være opmærksom på?

Fra 1994 og frem til og med 2002 blev der indgået mange 20-årige tilsagn til tilskud til "Miljøvenlig drift af græsarealer uden for omdrift", "Pleje af græs- og naturarealer", "Ændret afvanding" og "Udtagning af agerjord" og "Udtagning af græsarealer uden for omdrift". Ordningerne har skiftet navn og tilsagnsforpligtigelser i løbet af årene.

Tilsagnene er begyndt at udløbe, og mange vil udløbe over de næste år. Derfor er det relevant at forholde sig til, hvilke regler der gælder ved tilsagnenes ophør. Amterne indførte bestemmelserne om, at arealerne efter endt 20-årige tilsagn kan blive omfattet af en § 3 beskyttelse over forskellige år. Derfor er det nødvendigt at nærlæse de enkelte tilsagn. Da der er relativt komplicerede regler med hensyn til genopdyrkning, overgang til § 3 eller nogle tilfælde fredning, henvises til din rådgiver.

Mark

Ensilering af 1. slæt – skårlægning og fortørring

Græsset er i god vækst. De friske græsanalyser, som er udtaget de sidste uger, tyder på, at de kolde nætter har "forsinket" græssets udvikling noget. Der er et øget sukkerindhold, som skyldes de kolde nætter.

Skal du have de gode kvaliteter, som kan bruges til slagtedyr, er det ved at være tiden. Kvaliteten på de typiske afgræsningsblandinger ligger typisk nu med en fordøjelighed på 1,1 kg tørstof pr FE. (ca. 6,5 NEL20)

Det er den kvalitet, som vi bruger til slagtekalve, hvor græsensilage skal udgøre en stor del af foderet.

Den kvalitet, som skal anvendes til heste, køer og kvier, skal høstes i løbet ca. 10 dage.

Det er vigtigt at ramme det rigtige tidspunkt for høst af 1. slæt, både hvad angår kvalitet og mængde, da 1. slæt oftest bidrager med mere end 40% af det samlede udbytte.

Det optimale tidspunkt for slæt vil afhænge af, hvilken fordøjelighed du har behov for i din foderration. Hvis du f.eks. ønsker et fuldfoder til ammekøer, kvier og heste, skal du tilstræbe en kvalitet på omkring 1,35 kg tørstof pr FE. (ca. 5,5 NEL20)

Hvis græsensilagen bliver for let fordøjelig, vil det resultere i, at dyrene æder alt for meget og dermed bliver for fede. Hvis du alligevel får lavet en lidt for "god" græsensilage i år, kan det reddes ved at rationere tildelingen og fylde op med halm.

Vent ikke alt for længe med at ensilere 1.slæt. Der ses visse år, at der først ensileres 1.slæt græs i slutningen af juni. Det sker, for at græsset bliver tilstrækkeligt tungt fordøjeligt og – måske endda ekstra tørt. Det får tit det resultat, at ensilagen (wrappen) bliver muggen. Det skyldes, at der på dette tidspunkt er meget lidt sukker tilbage i afgrøden og derfor ikke kan ensilere (konservere). Når det så samtidig er meget tørt, skal der ikke ret meget til, før der opstår mug. Sådant en afgrøde er sundhedsfarlig for dyr!

Sidste år var der generelt en fin proteinprocent især i første slæt. Om det samme bliver tilfældet i år, er et spørgsmål. De forholdsvis kolde nætter har betydet, at især hvidkløver er blevet hæmmet noget. Det må dog forventes en større

kløverandel senere på sæsonen. Det gælder i sær i afgræsningsblandingerne – blandinger med et nummer i 20erne.

Hvis der er meget kløver i marken, stiger kg ts/fe mindre pr. dag end i en ren græsblanding. Hvis du har en græsblanding med et stort indhold af rødkløver, skal du være tidligere på vej, end hvis der er meget hvidkløver.

Når græsset er i begyndende skridning, er det tid for første slæt. Der skal nu tages bestik af vejsituationen, da det er vigtigt at sikre sig minimum 2 dages tørvejr til skårlægning og vejring. Sammenhold dit ønske om kvalitet med vejsituationen fremad. Er vejret stabilt over en længere periode, kan du afvente og få de ekstra foderenheder med. Er der udsigt til ustadigt vejr, kan det være nødvendigt at gå lidt på kompromis med udbyttet for at få høstet i godt vejr.

Hurtig fortørring af græsset har stor betydning for både kvaliteten og foderoptagelsen. Målet er omkring 35% tørstof i ensilagen beregnet til kvæg. Til heste foretrakkes en højere tørstofprocent af nogle. Den tørstofprocent, som du ønsker, skal opnås så hurtig som muligt. Da lyset har stor indflydelse på tørretiden, er det vigtigt, at græsset ligger så spredt som muligt.

Men husk:

- Skårlæg først når morgenduggen er væk, så planterne er helt tørre.
- Store mængder regn de sidste dage inden slæt forlænger tørretiden.
- Overskyet vejr forlænger tørretiden.

Den hurtige fortørring bevarer en større mængde sukker og protein i afgrøden. Sukker er næring for mælkesyrebakterier, så ensileringsprocessen kan ske hurtigt og effektivt. En hurtig fortørring betyder også, at en mindre del af proteinerne i afgrøden bliver nedbrudt. Det giver et lavere ammoniaktiltal, og du øger dyrenes ædelyst til foderet.

Når græsset har nået et tørstofindhold på ca. 30% tørstof, rives det sammen til et stort skår, så snitteren eller presseren kan udnyttes fuldt ud. Når græsset er samlet i et velformet skår, kan det bedre tåle en eventuel regnbyge, og det bliver heller ikke for tørt, hvis det tørrer meget kraftigt.

Sæt en stubhøjde på 5-7 cm

Vælg den laveste stubhøjde, hvis græsset skal afgræsses bagefter, og den højeste til de rene slætblandinger.

Høst inden græsset bliver gult i bunden.

- Brug crimper eller stængelbryder, så afgrøden ikke ligger fladt henad jorden.
- Spred græsset samtidig med, at det skårlægges – eller hurtigt derefter!
- Riv ikke i jorden under spredning og samling.

Der bør ikke være muldskud i græsmarkerne, men hvis der alligevel er mange muldskud, kan det være nødvendigt at fortørre til 50% tørstof. Det gør det lettere at "ryste" jorden af i forbindelse med sammenrivningen. Derved mindsker man risikoen for sporer og smørsyregæring.

Ensilering i baller:

- Tørstofprocenten skal være 30 -35%. Vær opmærksom på, at nogle hesteejere foretrækker en tørstofprocent på omkring 50%. For at nå dette skal græsset fortørres ca. 1 døgn mere. En tørstofprocent på omkring 40% øger indholdet i en balle.
- Ballerne skal trykkes ensartet og så fast som muligt. På denne måde opnår du mest mulig indhold i ballerne.
- For at kunne trykke ballerne tilstrækkeligt sammen er det en fordel, at græsset bliver snittet let. Det gør det også lettere at udfodre.
- Indpakningen skal ske senest 2 timer efter presningen.
- Spar ikke på plasten, hverken på kvaliteten eller mængden. Der bør være mindst 6 lag overalt på græsballer.
- Ballerne sættes på 5-10 cm sand. Dels udgår du stød og rivning fra skarpe sten m.v. Dels bryder rotter og mus sig ikke om løst sand.
- Hold også rent omkring stakken af baller. Den bør ikke gro til i ukrudt m.v., da det giver ly til rotter og mus. Stil heller ikke ballerne tættere, end der er plads til katten.
- Dæk ballerne med net eller evt. en gammel presenning for at beskytte mod fugle.
- Hvis der ensileres i rundballer, så stil ballerne på den "flade" side. Der er mange flere lag plastik, end der er på den "runde" side.

Hø af 1. slæt – pas på!

Hø kan fremstilles af 1. slæt, men generelt må det frarådes, fordi det er vanskeligt at få helt tørt. Generelt må det anbefales at vente til 2. slæt (juni/juli), hvis man ønsker at fremstille hø. Hvis hø ikke er helt tørt, vil det mugne og i værste fald selvantænde. Der kan godt være mugdannelse i hø, uden det umiddelbart kan ses. Det opdages ved, at det støver ubehageligt. Muggent hø må absolut frarådes til heste – og kvæg har for den sags skyld heller ikke godt af det!

Kvæg

Langt flere kvægbrugere burde lægge en vommagnet i køerne

Dæktråd fra ensilageafdækningen og andre fremmedlegemer tager hvert år livet af adskillige køer. Mange af dem kunne dog reddes, hvis de fik lagt en magnet i netmaven, mener professor i patologi ved KU, Henrik Elvang.

Det anbefales, at du forebyggende lægger magneter i dine køer, f.eks. allerede i forbindelse med drægtighedsundersøgelse af løbekvieren. På det tidspunkt ved du, at du ikke udsætter kvieren på grund af reproduktionsproblemer, og du er sikker på, at kvieren er stor nok til at få ilagt vommagneten uden ubehag eller skader på spiserøret. En vommagnet virker hele livet, koster 60-80 kr., og skulle du komme til at lægge to vommagneter i samme ko, har det ingen negativ betydning.

Kilde: KvægNYT nr. 9, 2017.

Info

Frister for udarbejdelse af underskrifter på Skema A, B og B1

Der skal altid være en underskrevet kopi af Skema A på bedriften, medmindre gødningsplanlægningen er foretaget i Tast-selv service. Skema B1 skal være underskrevet senest 31. juli, hvis der er harmoniproblemer.

Læs mere på [LandbrugsInfo](#), eller kontakt din planteavlskonsulent.

Vær opmærksom på, at siden kræver login til LandbrugsInfo.

Bliv klogere på støtteordningerne under Landdistriktsprogrammet i 2018

Læs mere om en række ordninger, som du kan søge støtte til i 2018 under Landdistriktsprogrammet!

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen har allerede offentliggjort, hvornår en række ordninger åbner i 2018. Her kan du læse mere om indholdet af ordninger under Landdistriktsprogrammet, der åbner i 2018.

Det varierer, hvor meget de kan oplyse om de enkelte ordninger på nuværende tidspunkt, da ordningerne ikke bliver opsat på samme tidspunkt. Derfor bør du løbende holde øje med de ordninger, du overvejer at søge. Læs mere på [Landbrugs- & Fiskeristyrelsens hjemmeside](#).

Arrangementer

Tag med på grovfoderekskursion 15. juni 2017

Program og tilmelding er nu klar til årets Grovfoderekskursion, som finder sted den 15. juni på to veldrevne bedrifter syd for Vejen.

Tilmeld dig på [LandbrugsInfo](#).

Plantemarkeder i Haveselskabet

Læg vejen omkring Haveselskabets plantemarkeder, hvis du er på jagt efter spændende og billige planter til din have eller din altan. I løbet af sommeren holder Haveselskabet over 135 plantemarkeder og plantebyttedage over hele landet. Ideen med Haveselskabets plantemarkeder er, at haveejere her kan sælge ud af deres overskud af planter eller bytte med hinanden. Det er genbrug og deleøkonomi, når det er allerbedst.

Se, hvor der er plantemarked på [Haveselskabet](#).

Kilde: Haveselskabets nyhedsbrev 4. maj 2017

Artiklerne er udarbejdet i samarbejde med medarbejdere i LMO – partner i Dansk Landbrugsrådgivning og udsendes til følgende DLBR-virksomheder: Djursland Landboforening, SAGRO, Sønderjysk Landboforening, Østdansk Landboforening, LandboNord, LandboThy, Landbrugsrådgivning Syd, nf plus, LHN, Landbo Limfjord, VKST, Lemvigegnens Landboforening, LandboSyd, Agri Nord og LMO. Dette FlexNyt er udgivet tirsdag i den angivne uge. Ønsker du oplysninger om indholdet i FlexNyt, er du velkommen til at kontakte din rådgiver eller Dorte Marcussen, SEGES, Agro Food Park 15, Skejby, 8200 Aarhus N, tlf. 8740 5596

